

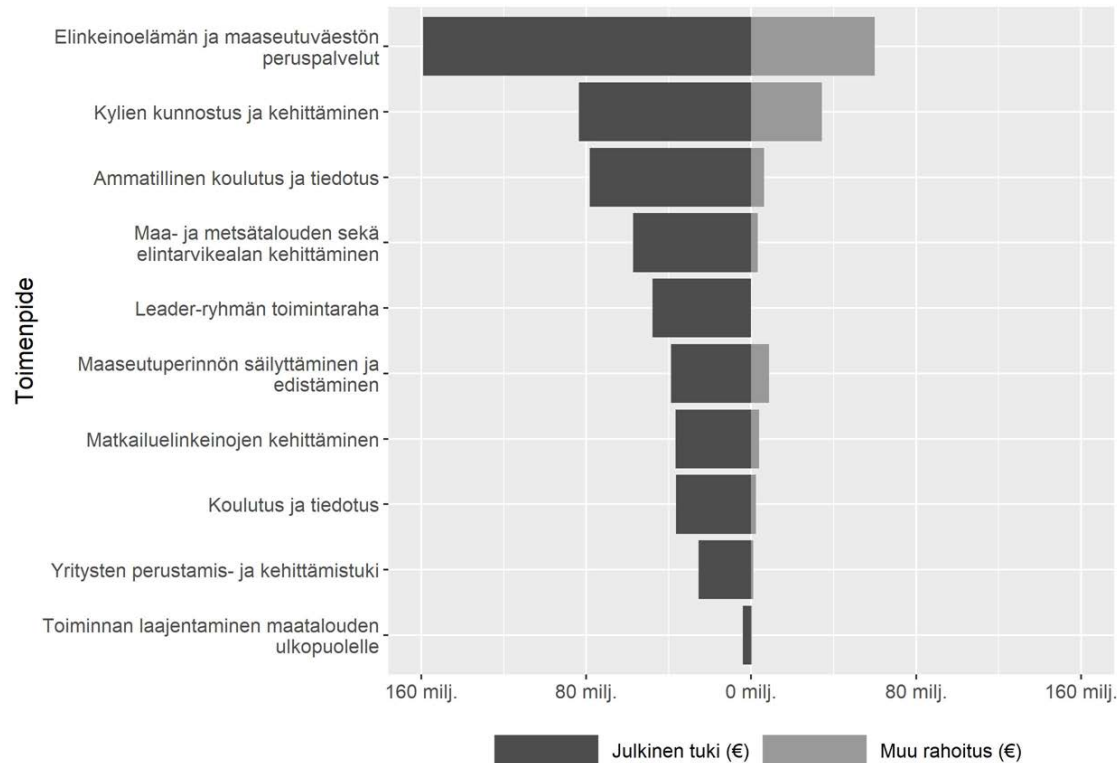
Kehittämishankerahoituksen monet kasvot

Toivo Muilu, Luonnonvarakeskus (Luke)
Olli Voutilainen, Vaasan yliopisto

Kehittämishankerahoituksen erilainen toimintalogiikka

- Kehittämishankerahoitus ei ole yrityskohtaista (yritykset eivät voi olla suoraan edunsaajina) toisin kuin yritysrahoitus ja maatalouden investointituet, joten sen vaikuttavuuslogiikka poikkeaa yrityskohtaisten rahoitusten vastaavasta.
- Tässä selvityksessä käsiteltiin maaseudun kehittämisohjelman toimenpiteiden vaikutuksista vain aluetaloudellisia ja työllisyysvaikutuksia, eikä esimerkiksi hyvinvointivaikutuksia, joiden merkitys maaseudun kehitykselle on merkittävä ja joihin liittyen juuri kehittämishankkeiden rooli on keskeinen.
- Kehittämishankkeita ei siten voida arvioida yksinomaan eikä ensisijaisesti aluetalouden tai työllisyyden näkökulmasta.

Kehittämishankerahoituksen toimenpiteet kaudella 2007–2013

Kehittämishankkeiden vaikutukset ovat usein välillisiä

- Elinkeinollisia kehittämishankkeita voivat hakea useat yrittäjät yhdessä, yrittäjä- ja kyläyhdistykset tms., mutta eivät yksittäiset yritykset.
  - Seuranta-aineiston perusteella puhtaasti elinkeinollisia oli vain 14% hankkeista.
- Yhteistä kehittämishankkeille onkin se, että niiden aluetalous- ja työllisyysvaikutukset ovat usein **välillisiä** => ne ”rakentavat kapasiteettia” (myös laajempien) aluetaloudellisten ja työllisyysvaikutusten aikaansaamiseksi.
- Työllisyysnäkökulmasta kehittämishankkeet *tukevat työpaikkojen syntyä yritysten toimintaedellytyksiä parantamalla tai maaseudun toimintaympäristöä kehittämällä* niin, että työpaikkojen syntymisen edellytykset maaseutualueilla parantuvat (vrt. ohjelman muut seurantatiedot kuin työpaikkatiedot, esim. koulutuksiin osallistuneet, palveluiden lukumäärä, laajakaistainvestoinnit).
- Hanketoimijakyselyn (Pyykkönen ym. 2016) vastausten perusteella kehittämishankkeiden vaikutukset painottuivat elinympäristön kehittämiseen.

Johtopäätökset

- Kehittämishankkeiden erilaisen vaikuttavuuslogiikan vuoksi yrityskohtaisten toimenpiteiden aluetalous- ja työllisyysvaikutusten arviointiin hankkeessa kehitettyä arviointimetodia ei voitu soveltaa kehittämishankkeisiin.
- Ongelmana on myös seurantatietojen ja -indikaattoreiden epävarmuus.
- Tehdyt arvioinnit ovat yleensä perustuneet laadullisiin tutkimuksiin (esim. kyselyt), jotka eivät tunnista hankkeiden netto- tai pitkäaikaisia vaikutuksia.
- Tapausesimerkkien (raportissa laajakaista- ja lähiruokahankkeista) avulla voidaan tunnistaa hankeprosessien ja hankkeiden vaikutusketjuja, mutta tulosten yleistäminen case-otteella on vaikeaa.
- Valtaosa kehittämishankerahoitusta saaneista tuensaajista sijaitsee kaupunkialueilla (esim. korkeakoulut ja tutkimuslaitokset), vaikka hankkeen tosiasiallinen toiminta-alue on maaseudulla.
- ➔ **miten mitata kehittämishankerahoituksen todellisia aluetalous- ja työllisyysvaikutuksia?**

Kiitos!

